

Lions & historie

Het J.W. Racerhuis in Oldenzaal

Twente is de neus van de Nederlandse leeuw op de kaart, met Oldenzaal voorop snuffelend naar de Duitse burenen op 9 km afstand. De Lionsclub met de prachtige naam *Brassica Oleracea Capitata Alba* komt bijeen in het J.W. Racerhuis, een intrigerend pand. Oldenzaal zelf is een tijdscape, waar ik op topsnelheid door heen fiets.

De basis van onze levensstijl

Jagers/verzamelaars lieten rond 4.500 jaar v. Chr. hun sporen na. Boeren ook vanaf 3.000 v. Chr., grafheuvels rondom Oldenzaal getuigen daarvan. Hun inheemse taal werd door het Indo-Europees van de oprukkende Touwbekercultuur verdrongen. En dat vormde tezamen de basis van onze leefstijl: een Indo-Europese taal sprekend, een vaste woonplek, voedselvoorziening door het zaaien van eetbare planten en domesticering van dieren.

Romeinen en Germanen

De vele losse Germaanse stamverbanden (waaronder de Tubanti in Twente), waren door het langdurige militaire overwicht van de Romeinen

genoodzaakt zich te groeperen tot samenwerkende volken. De groepjes Noordzee-Germanen werden de Angelen, Friezen en Saksen. De Rijn-Wezer-Germanen (de 'Midwest') werden de Franken. Qua leiderschapsvorm, eigendomsrecht, religie en taal waren de Saksen en Franken uiteen gegroeid. Dat botste. En Oldenzaal lag in de frontlinie.

Bisschoppen

Na veel strijd behield 'Altisalja' haar Germaanse religie en Saksische taal. Kerstenende monniken deden hun best, waaronder Plechelmus in 765. Hij is de schutspatroon van de stad. 'Aldenselen' kreeg al vroeg jaarmarktrechten toegekend door de Utrechtse bisschop. Een keizer van het Rooms-Duitse rijk had namelijk bedacht dat bisschoppen geen kinderen kunnen krijgen (officieel dan). Een bisdom tot beheerder van je landstroken benoemen is handig: op edelen met erfrecht en onvoorspelbare nazaten is minder invloed uit te oefenen. Oldenzaal werd het religieuze en handelscentrum van Twente en lid van het Hanzeverbond door de strategische wegenstructuur.

↑ J.W. Racerhuis.

Hervormd onder druk

Na heftige schermutselingen tussen Staatse en Spaanse troepen om 'Oldnze', komt de stad na de 80-jarige oorlog uiteindelijk onder opgelegd hervormd bestuur. Ondanks de onderdrukking overleefden de sterke katholieke tradities. Het carnaval in 'Boeskoolstad' is elk jaar een spektakel.

Het J.W. Racerhuis

Oldenzaal heeft 22 rijksmonumenten, waaronder twee archeologische monumenten en 33 gemeentelijke monumenten. Het monumentale pand aan de Markt 15 stamt uit de 16e eeuw. Jan Willem Racer bewoont en verbouwt het in de 18e eeuw. Hij is advocaat en democraat van het eerste uur in Twente. Hij zette zich in voor de afschaffing van de 'dorstendiensten', een uit de middeleeuwen stammend instituut dat boeren verplichtte om tweemaal in het jaar diensten te verrichten voor de drost (de vertegenwoordiger van de landsheer). Het J.W. Racerhuis kwam eind 19e eeuw in het bezit van de Vereniging de Grootte Sociëteit. Nu is het een prachtig historisch pand, waarin bijeenkomsten en partijen gehouden kunnen worden.

De naam van de Lionsclub is geen Latijnse leus. Wat dan wel? De uitdaging is aan u, om dat uit te vinden.

